

[Strona Główna](#) > ... > [Wszczęcie Postępowania Sądowego](#) > [Gdzie i jak](#) > [Prawo Którego Kraju Zostanie Zastosowane?](#) > Malta

Prawo którego kraju zostanie zastosowane?

Autor treści:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Źródła obowiązujących przepisów

1.1 Przepisy krajowe

Prawo krajowe jest prawem stanowionym (tj. prawem pisanym). Przepisy prawa krajowego są publicznie dostępne na [stronie internetowej](#) zawierającej Zbiór praw Malty. Po przystąpieniu Malty do Unii Europejskiej w 2004 r. maltański system prawny obejmuje również rozporządzenia i inne akty prawa Unii, które są bezpośrednio stosowane lub wprowadzone do maltańskiego porządku prawnego i które są zasadniczo nadrzędne w stosunku do prawa krajowego.

Chociaż prawo maltańskie nie jest prawem precedensowym, a orzeczenia sądów na Malcie nie są bezwzględnie wiążące, sądy maltańskie co do zasady przywiązują wagę do wydanych wcześniej orzeczeń, w szczególności do orzeczeń wydanych przez Sąd Apelacyjny i Trybunał Konstytucyjny (obydwa z nich są sądami wyższego rzędu na Malcie).

1.2 Wielostronne konwencje międzynarodowe

- Konwencja z dnia 5 października 1961 r. znosząca wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych;
- Konwencja z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych;
- Konwencja z dnia 18 marca 1970 r. o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych;
- Konwencja z dnia 25 października 1980 r. dotycząca cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę;
- Konwencja z dnia 25 października 1980 r. o ułatwieniu dostępu do wymiaru sprawiedliwości w stosunkach międzynarodowych;
- Konwencja z dnia 1 lipca 1985 r. w sprawie prawa właściwego dla trustów i ich uznawalności;
- Konwencja z dnia 25 stycznia 1988 r. o wzajemnej pomocy administracyjnej w sprawach podatkowych;
- Konwencja z dnia 16 stycznia 1992 r. o ochronie dziedzictwa archeologicznego;
- Konwencja z dnia 29 maja 1993 r. o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego;
- Konwencja z dnia 19 października 1996 r. o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci;
- Konwencja rzymska z 1980 r. o prawie właściwym dla zobowiązań umownych;
- Konwencja z dnia 30 czerwca 2005 r. o umowach dotyczących właściwości sądu;
- Konwencja z dnia 23 listopada 2007 r. o międzynarodowym dochodzeniu alimentów na rzecz dzieci i innych członków rodziny;
- Protokół z dnia 23 listopada 2007 r. o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych.

Malta ratyfikowała również szereg traktatów Organizacji Narodów Zjednoczonych – a ze statusem ratyfikacji można zapoznać się [pod tym adresem](#).

1.3 Główne konwencje dwustronne

Nie są nam znane konwencje dwustronne o wyborze prawa właściwego, których Malta jest stroną.

2 Wdrożenie norm kolizyjnych

2.1 Czy istnieje obowiązek stosowania przez sąd norm kolizyjnych z urzędu?

Sędzia nie może zastosować norm kolizyjnych z urzędu; tego rodzaju normy można zastosować jedynie wówczas, gdy co najmniej jedna strona postępowania powoła się na kolizję przepisów. Strona podnosząca taki zarzut musi udowodnić w sposób zadowalający dla sądu treść prawa obcego. Jeżeli nie przedstawiono takiego zarzutu lub zadowalającego dowodu, sądy krajowe orzekają zgodnie z prawem maltańskim.

2.2 Odesłanie

Stanowisko Malty w zakresie stosowania instytucji odesłania jest niejasne. Liczba skodyfikowanych zasad dotyczących wyboru prawa właściwego jest ograniczona, w związku z czym sądy bardzo często muszą stosować nieskodyfikowane zasady prawa prywatnego międzynarodowego, aby ustalić, które prawo należy zastosować w konkretnej sprawie. Ponadto sądy maltańskie orzekły, że w braku przepisów regulujących kwestie prawa prywatnego międzynarodowego sądy maltańskie muszą się odwoływać do zasad angielskiego prawa zwyczajowego. W związku z powyższym sądy maltańskie przyjmują instytucję odesłania stosowaną przez sądy angielskie. Wynika z tego zatem, że instytucja odesłania zostanie wykluczona w sprawach dotyczących odpowiedzialności cywilnej (*tort*), ubezpieczeń i umów. Ma ona jednak zastosowanie w przypadku ważności testamentów, roszczeń dotyczących nieruchomości zagranicznych i kwestii związanych z prawem rodzinnym.

2.3 Zmiana łącznika

Kwestię tę rozwiązano poprzez określenie w każdej normie kolizyjnej właściwego czasu na ustalenie łącznika.

2.4 Wyjątki od normalnego stosowania norm kolizyjnych

Sądy maltańskie mogą odmówić zastosowania prawa obcego, jeżeli jest ono sprzeczne z maltańskim porządkiem publicznym i jeżeli można je określić jako obce prawo podatkowe lub prawo karne.

2.5 Stwierdzenie prawa obcego

Zarzutu dotyczącego właściwości prawa obcego należy dowieść w sposób, w jaki dowodzi się okoliczności faktycznych, a nie kwestii prawnych. Sądy maltańskie są uprawnione do dokonywania wykładni prawa krajowego, lecz same nie mogą interpretować treści prawa obcego. Aby zrozumieć prawo obce, sąd powołuje biegłych w zakresie prawa obcego. W toku postępowania dowodowego strony mogą również przedstawić opinie sporządzone przez innych biegłych.

Ciężar dowodu spoczywa na stronie podnoszącej ten rodzaj zarzutu, tj. na pozwanym.

3 Normy kolizyjne

3.1 Zobowiązania umowne i akty prawne

W sprawach dotyczących zobowiązań umownych w państwach niebędących członkami UE ma zastosowanie konwencja rzymska z 1980 r. na mocy ustawy o ratyfikacji konwencji rzymskiej o zobowiązaniach umownych, rozdział 482 Zbioru praw Malty; zobowiązania umowne w państwach UE reguluje rozporządzenie Rzym I (rozporządzenie (WE) nr 593/2008 w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych).

3.2 Zobowiązania pozaumowne

Normy kolizyjne dotyczące zobowiązań pozaumownych reguluje rozporządzenie (WE) nr 864/2007 dotyczące

prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (znane jako Rzym II).

3.3 Status osoby, aspekty odnoszące się do stanu cywilnego osoby (imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, zdolność)

Obywatelstwo maltańskie nabywa się przez urodzenie, jeżeli matka lub ojciec dziecka jest obywatelem Malty.

W przeciwieństwie do obywatelstwa miejsce zwykłego pobytu można wybrać po osiągnięciu pełnoletności. Za miejsce zwykłego pobytu uznaje się miejsce, w którym dana osoba przebywa z zamiarem stałego lub bezterminowego pobytu.

Zdolność do zaciągania szczególnych zobowiązań, takich jak zawarcie małżeństwa, zawieranie umów, rozpoczynania działalności gospodarczej, sporządzenie testamentu itd., podlega przepisom szczególnym regulującym ten obszar.

3.4 Ustanowienie więzi rodzicielskiej z dzieckiem, w tym przysposobienie

3.4.1 Ustanowienie więzi rodzicielskiej z dzieckiem

Obowiązki rodzica wobec dziecka określa maltański kodeks cywilny, jednak władza rodzicielska ustaje z mocy prawa z chwilą osiągnięcia przez dziecko pełnoletności. Jurysdykcję sądów maltańskich określa rozporządzenie (WE) nr 2201/2003 dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej (Bruksela II bis). Kwestię tę omówiono bardziej szczegółowo w [poświęconej temu sekcji](#).

3.4.2 Przysposobienie

Przysposobienie również jest uregulowane w maltańskim kodeksie cywilnym, a sądy maltańskie stosują przepisy tego kodeksu we wszystkich sprawach, w których sądom tym przysługuje właściwość. Przysposobienie zagraniczne jest uznawane zgodnie z prawem maltańskim na mocy Konwencji o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego.

3.5 Związek małżeński, pary, które nie zawarły związku małżeńskiego/konkubenci, związki partnerskie, rozwód, separacja sądowa, obowiązki alimentacyjne

3.5.1 Związek małżeński

Ważność małżeństwa pod względem formalnym reguluje prawo miejsca, w którym je zawarto. Na Malcie formalności niezbędne do zawarcia małżeństwa są określone w rozdziale 255 Zbioru praw Malty (w [ustawie o związkach małżeńskich](#)). Wspomniana ustawa reguluje między innymi przeszkody uniemożliwiające zawarcie małżeństwa. Jedną z przeszkód, o których jest mowa w tej ustawie, jest fakt, że „związek małżeński zawarty między dwoma osobami, spośród których jedna jest w wieku poniżej szesnastu lat, jest nieważny”.

Przy ustalaniu prawa właściwego na Malcie sąd uwzględnia miejsce zamieszkania małżonków.

3.5.2 Pary, które nie zawarły związku małżeńskiego/konkubenci i związki partnerskie

Związki partnerskie są uregulowane w rozdziale 530 Zbioru praw Malty (ustawa o związkach partnerskich), który z kolei zawiera odesłanie do rozdziału 255. W przypadku związków partnerskich należy zatem dochować przesłanek formalnych i materialnych dotyczących ważności związku małżeńskiego określonych w rozdziale 255.

3.5.3 Rozwód i separacja sądowa

Sąd maltański będzie właściwy w przypadku postępowania rozwodowego jedynie na podstawie rozporządzenia (WE) nr 2201/2003 dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej. Kwestię tę omówiono bardziej szczegółowo w [poświęconej temu sekcji](#).

3.5.4 Obowiązki alimentacyjne

Malta jest związana przepisami rozporządzenia (WE) nr 4/2009 w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych. Kwestię tę omówiono bardziej szczegółowo w [poświęconej temu sekcji](#).

3.6 Małżeńskie ustroje majątkowe

Prawem właściwym na Malcie jest prawo miejsca zamieszkania małżonków (*lex rei sitae*). Art. 1316 kodeksu cywilnego stanowi, że każdy związek małżeński zawarty na Malcie prowadzi do powstania małżeńskiej wspólności majątkowej. Ponadto w przypadku osób, które zawarły związek małżeński poza granicami Malty, a następnie zamieszkają na Malcie, powstanie małżeńska wspólność majątkowa z chwilą ustanowienia ich miejsca zamieszkania na Malcie, o ile nie zawarli wcześniej umowy wyłączającej wspólność majątkową.

3.7 Testamenty i dziedziczenie

W odniesieniu do testamentów i spadków sądy maltańskie spójnie przyjęły prawo zwyczajowe. W przypadku dziedziczenia ustawowego (tj. w przypadku braku testamentu) do dziedziczenia ruchomości ma zatem zastosowanie prawo miejsca zamieszkania spadkodawcy w chwili śmierci; do dziedziczenia nieruchomości ma zastosowanie prawo właściwe dla miejsca, w którym położona jest nieruchomość. W sprawach dotyczących testamentów zdolność spadkodawcy do sporządzenia testamentu podlega prawu miejsca zamieszkania spadkodawcy w chwili sporządzenia testamentu. Zapisobierca będzie zdolny do otrzymania ruchomości, jeżeli posiada tego rodzaju zdolność zgodnie z prawem własnego miejsca zamieszkania albo z prawem miejsca zamieszkania spadkodawcy”. Ponadto „testament jest ważny bez względu na formę, jeżeli jest zgodny z którymkolwiek z następujących praw: z prawem miejsca, w którym testament został sporządzony (tj. zazwyczaj miejsca, w którym go podpisano w obecności świadków), w chwili jego sporządzenia; z prawem miejsca zamieszkania, miejsca zwykłego pobytu lub obywatelstwa spadkodawcy w chwili sporządzenia testamentu; z prawem miejsca zamieszkania, miejsca zwykłego pobytu lub obywatelstwa spadkodawcy z chwili jego śmierci. Testament będzie również ważny bez względu na formę, na potrzeby przeniesienia nieruchomości, jeżeli zostanie sporządzony zgodnie z prawem miejsca, w którym nieruchomość jest położona”.

3.8 Nieruchomości

3.9 Niewypłacalność

Malta jest związana przepisami zmienionego rozporządzenia (WE) nr 1346/2000 w sprawie postępowania upadłościowego. Rozporządzenie to określa między innymi odpowiednie przepisy dotyczące postępowania zakładającego całkowite lub częściowe zajęcie majątku dłużnika i powołanie syndyka masy upadłości w przypadkach, w których miejsce podstawowej działalności dłużnika znajduje się w państwie członkowskim UE. W sprawach niewchodzących w zakres stosowania rozporządzenia (WE) nr 1346/2000 prawo maltańskie będzie miało zastosowanie, w przypadku gdy sąd maltański będzie właściwy, tj. gdy spółka będzie zarejestrowana na Malcie.

Ostatnia aktualizacja: 11/04/2018

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.